

8. června 1923, čís. 123 sb. z. a n. pověřen projednáním pozůstalosti, nenabyl ještě soukromého nároku na provedení svěřených mu úkonů pozůstalostního řízení a nestal se účastníkem tohoto řízení. Proto (§ 9 nesp. říz.) nedostává se mu oprávnění ke stížnosti do usnesení rekursního soudu ať již proto, že mu provedení pozůstalostního řízení jako soudnímu komisaři bylo odňato, nebo proto, že zřízení opatrovníka pro dědice bylo, jako v tomto případě, rekursním soudem zrušeno. Jako nepřipustný musil býti recurs notáře odmítnut.

Co se týče rekursu opatrovníka ustanoveného pro děti po zemřelém bratru zůstavitelčině, proti zrušení tohoto opatrovnictví, není recurs opodstatněn. Rekursní soud zcela správně vzhledem k tomu, že jest zde formálně bezvadná poslední vůle, že dědička ze závěti se k dědictví přihlásila a její přihláška že byla na soud přijata, zaujal stanovisko, že děti po bratru zůstavitelčině, i kdyby jako zákonní dědici přicházeli v úvahu, nejsou domnělými dědici podle Šu 75 nesp. říz., s nimiž podle téhož Šu jest pozůstalostní řízení provést, a protože podle Šu 77 čís. 2 nesp. říz. jest z úřední povinnosti zříditi opatrovníka pro neznámé nebo vzdálené domnělé dědice, podle Šu 79 nesp. říz. pak kromě případů v zákoně uvedených pro dědice opatrovníka zřizovati jest nepřipustno, právem rekursní soud opatrovnictví pro děti bratra zůstavitelčina, ježto není pro ně zákonných předpokladů, zrušil. Umožnění přezkumu pravosti a platnosti závěti dědicům ze zákona, jichž bydliště jest příliš vzdáleno, není podle zákona ještě důvodem, aby byl těmto dědicům zřízen opatrovník. Bylo tudíž recurs opatrovníkův zamítnouti.

Čís. 4989.

Zákonné zástavní právo zasílatele na zboží zaniká, jakmile vydal dopravní listiny příjemci zboží a tento si zboží vyzvedl. Tím, že se dostalo zboží znovu do moci zasílatelovy, neobživlo jeho zástavní právo. Lhoštejno, zda se zasílatel vzdal moci nad zbožím dobrovolně, či nedobrovolně.

(Rozh. ze dne 29. dubna 1925, Rv I 354/25.)

Žalobě příjemce zboží proti zasílateli o vydání bedny zboží bylo oběma nižšími soudy vyhověno, odvolacím soudem z těchto důvodů: Jest správným, že žalovaný měl zákonné zástavní právo na dopravované zboží pro dovozní 52 Kč 20 h, pokud se týče 59 Kč 20 h, jež žalobkyně nezaplatila (čl. 382 obch. zák.), pokud toto zboží měl v moci nebo pokud byl s to, s ním nakládati. Bylo zjištěno, že žalobkyně obdržela od žalovaného doklady a listiny, by si mohla bednu na dráze vyžádati, že však žalobce nezaplatil všech poplatků, jež lpěly na dopravovaném zboží. Žalobkyně vybrala si na základě vydaných jí listin tuto bednu a žalovaná sama přiznává, že žalobkyně 5. května 1924 skutečně nějakou dobu měla držbu bedny. Bylo zjištěno, že zaměstnanec žalovaného Josef S. od zaměstnanců žalobkyně, kteří dopravovali bednu z nádraží, žádal, aby mu ji vydali, a že tito mu ji vydali skutečně, takže tímto způsobem dostala se bedna zase do držby ža-

lované strany. V okamžiku, kdy žalobkyně nabyla držby, zaniklo zákonné právo žalované dle čl. 382 obch. zák. Způsobem, jímž žalovaná nabyla opětne držby dopravovaného zboží, její zákonné zástavní právo k dopravovanému zboží neožilo (nebylo znovu založeno), neboť žalovaná nenabyla držby zboží na základě dopravní smlouvy, nýbrž po vydání listin a odebrání dopravovaného zboží žalobkyní způsobem, který zákonného zástavního práva nezakládá.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Nižší soudy vykládají ustanovení čl. 382 obch. zák. zcela správně. majíce za to, že zákonné zástavní právo žalované firmy jako zasílatele k spornému zboží zaniklo, jakmile dopravní listiny o něm odpůrkyni vydala a tato si zboží vyzvedla, takže žalovaná firma pozbyla jeho úschovy a moci, jím vládnouti. Pro jejich názor svědčí doslov zákona. Názor dovolatelky, že zaniknuvší zástavní právo obživne, když se dopravované, ale z moci zasílatelovy uniklé zboží do jeho moci zase vrátí, nemá v zákoně opory. Z obratu, že zboží musí býti ještě v úschově, nutno souditi, že zástavní právo k němu zasílateli již nepřisluší, tedy neobživlo, přišlo-li znovu do jeho moci. Rovněž není v zákoně podkladu pro rozlišování, zda zasílatel pozbyl moci nad zbožím dobrovolně či nedobrovolně. Zákon sám takto nerozeznává. Ostatně by v projednávaném případě ani nebylo lze mluvit o tom, že žalovaná firma moci nad zbožím pozbyla nedobrovolně, když, jak zjištěno, žalobkyni zaslala a odevzdala dopravní listiny, na základě kterých bylo lze zboží na dráze vyzvednouti, v uzavřené obálce s nezaplaceným účtem. Tím se jasně moci nad zbožím vzdala, než ještě dostala za ně zaplacení, a žalobkyně také jen mohla seznati, co a zač má platiti. Na tom nemění nic, že posel žalované měl příkaz, listiny donést zpět, nebude-li účet zapraven, neboť odevzdáním listin zanikla moc žalované strany nad zbožím bez ohledu na tuto výhradu. Zaniklo-li zástavní právo dovolatelčino a neobživlo-li, jak dolíčeno, ani návratem zboží do její moci, netřeba se obíratí otázkou, zda se způsob tohoto návratu dá srovnati s právním řádem.

Čís. 4990. *

Upsání válečné půjčky u sběrné osoby.

Sběrnou osobu, jejímž prostřednictvím byla u banky upsána válečná půjčka, nelze považovati za zřízence banky, třebas dostávala od banky procentuální odměnu z upsaných válečných půjček.

Třebas se dal upisovatel pohnouti k upsání válečné půjčky jen ujišťováním sběratele, že, zaplatí-li určitý peníz, bude dalšího ručení prost, jest banka oprávněna domáhati se na upisovateli toho, co za něho při obstarávání válečných půjček vynaložila.

(Rozh. ze dne 29. dubna 1925, Rv I 465/25.)